

„Asigurarea îngrijirii de înaltă calitate pentru HIV persoanelor strămutate din Ucraina”

Din 24 februarie 2022, când Rusia a declanșat agresiunea sa asupra Ucrainei, și până la 11 aprilie 2022, peste 4 milioane de ucraineni s-au refugiat în Polonia, Ungaria, Slovacia, România și Republica Moldova¹. Deși până în prezent majoritatea persoanelor strămutate au fost primite de țările învecinate cu Ucraina, se preconizează că în următoarele săptămâni migrația acestora va continua în toată Europa.

Se estimează că, anterior războiului, în Ucraina trăiau cu HIV peste 250 000 de persoane (1 % din populația totală), dintre care aproximativ 130 000 primeau terapie antiretrovirală.

Pe măsură ce exodul persoanelor strămutate din Ucraina ia amploare, este imperativ ca țările de pe tot cuprinsul Europei care primesc aceste persoane să fie pregătite să asigure prevenire, tratament și îngrijire pentru HIV la standarde înalte.

Consiliul Uniunii Europene a adoptat Directiva privind protecția temporară², care oferă un răspuns corespunzător situației actuale prin asigurarea imediată a protecției și a diverse drepturi, printre care dreptul la asistență medicală.

Partenerii din cadrul Societății Clinice Europene de SIDA (EACS), împreună cu grupul rețelei Euroguidelines in Central and Eastern Europe (ECEE), Centrul de Colaborare cu OMS din cadrul Centrului de Excelență pentru Sănătate, Imunitate și Infecții (CHIP) și Centrul pentru Sănătate Publică al Ministerului Sănătății din Ucraina au primit din partea Biroului regional pentru Europa al OMS sarcina de a elabora un

¹ Date preluate de la UNHCR. Disponibile la adresa: <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

² Consiliul Uniunii Europene. Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri. Bruxelles: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene; 2001. Disponibilă la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0055&from=EN>

³ Standardised Protocol for Clinical Management and Medical Data Sharing for PLHIV among refugees from Ukraine (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/353083>)

protocol standardizat privind gestionarea clinică a persoanelor care trăiesc cu HIV strămutate din Ucraina și transmiterea datelor medicale ale acestora³.

Pentru a se asigura instituirea în toată Europa a unor sisteme corespunzătoare de gestionare clinică a persoanelor strămutate din Ucraina care trăiesc cu HIV, precum și de transmitere a datelor despre acestea, este esențial ca țările de pe tot cuprinsul Europei să aibă în vedere următoarele măsuri:

- a) elaborarea și punerea în aplicare de urgență a unor planuri naționale privind furnizarea de îngrijiri gratuite și ușor accesibile pentru HIV persoanelor din Ucraina, printre care terapie antiretrovirală, terapie pentru coinfecții, prevenirea infecțiilor oportuniste și terapie cu agonști opioizi, după caz;
- b) prevederea unei rețele de clinici accesibile, special desemnate, care să asigure testare pentru depistarea HIV și terapie antiretrovirală, precum și testare și îngrijire pentru hepatită virală, tuberculoză și infecții cu transmitere sexuală. Aceste servicii trebuie să țină seama de limba, cultura și nevoile de sănătate psihică ale persoanelor strămutate;
- c) asigurarea transferului electronic securizat al informațiilor medicale între Ucraina și țările de primire, cu ajutorul linkului și al formularului furnizat³, precum și între țări și în interiorul acestora, astfel încât îngrijirile să poată fi acordate rapid și în condiții de siguranță;
- d) menținerea unor stocuri de medicamente antiretrovirale care să asigure cel puțin 90 de zile de terapie persoanelor strămutate în cazul deplasării ulterioare spre alte țări ale UE, de preferință folosind aceeași schemă de tratament ca cea prescrisă în Ucraina;
- e) valorificarea oportunității de a asigura accesul ușor al persoanelor strămutate la testare pentru depistarea HIV și a altor virusuri cu transmitere hematogenă, atât în cadrul screeningului general pentru evaluarea stării de sănătate, cât și în cazul persoanelor internate în spital pentru îngrijiri;
- f) eliberarea de documente care să confirme prezența sau absența HIV și să detalieze testele efectuate și terapia antiretrovirală administrată celor aflați în tranzit pe teritoriul țării sau înspre altă țară.

Dacă se aplică măsurile de mai sus, ne vom asigura că acordăm îngrijire la cele mai înalte standarde persoanelor care trăiesc cu HIV fugite din Ucraina și că strămutarea acestora din Ucraina nu reprezintă un impediment în calea îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU până în 2030.

³ Standardised Protocol for Clinical Management and Medical Data Sharing for PLHIV among refugees from Ukraine (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/353083>)